

Rugsėjo 29-tos dienos vakarą Panevėžio Elenos Mezginaitės viešojoje bibliotekoje įvyko dokumentinio filmo „Zikaras. Laisvės paminklo kūrėjas“ peržiūra. Į renginį atvyko ir filmo režisierius Linas Mikuta su prodiusere Jūrate Kavaliauskiene.

„Panevėžys sukūrė filmą Lietuvai“ – tokiais žodžiais prabilo filmo režisierius Linas Mikuta. Panevėžio rajone gimęs ir mieste didžiąją gyvenimo dalį dirbęs Juozas Zikaras čia tikrai paliko savo pėdsaką. Dokumentiniame filme atskleidžiamas visas skulptoriaus gyvenimas – žinoma XX amžiaus asmenybė atgijo per muziejininkų, Juozo Balčikonio direktoriaus, mokytojo, banko darbuotojo, Panevėžio vyskupo Jono Kaunecko ir kt. žodžius.

Juozas Zikaras yra sukūręs gerai žinomą Laisvės paminklą, kuris iki šiol stovi Kaune. Visas filmas yra persmelktas kintančios laisvės sampratos vaizdavimu: kokia jos reikšmė prieš beveik šimtą metų ir kokia yra šiais, jau laisvais, laikais? Filme vaizduojami Panevėžio Juozo Balčikonio gimnazistai, kurie dalinosi mintimis, kaip jie supranta laisvės sąvoką, ką ji jiems reiškia. Moksleivių žodžiai renginio dalyvius nustebino – atsakymai ištis protingi, apgalvoti. Režisierius Linas Mikuta prisipažino, kad labai norėjo filme pavaizduoti šių dienų jauną žmogų – taip atsiskleidžia laisvės sampratos pokytis.

Po filmo peržiūros režisierius papasakojo, kad kai kuriuos filmo fragmentus nufilmuoti buvo sudėtinga – siekta Laisvės paminklą nufilmuoti taip, kaip dar nebuvo niekur vaizduojamas. Pasitelkus geriausius specialistus, kilusias idėjas pavyko įgyvendinti – žiūrėjusieji gyrė jaunąją režisierių už tikrai gražius paminklo vaizdus.

Prodiuserė Jūratė Kavaliauskienė pristatė edukaciją, kurią kūrė drauge su Juozo Balčikonio gimnazijos mokytojais. Edukacija – laikmenoje įrašytas filmas ir parengtas klausimynas apie skulptorių Juozą Zikarą.

Renginio dalyviams filmas ištis paliko įspūdį. Jame ne tik pristatyta asmenybė, aptarta laisvės reikšmė, tačiau netrūksta ir gražios simbolikos. Vakaras praleistas prasmingai – visi išsiskirstė su savomis mintimis, apmąstymais.

2021-ieji – Juozo Zikaro metai. Žinomas skulptorius gimė Panevėžio rajone ir didžiąją gyvenimo dalį dirbo Panevėžio mieste, vėliau – Kaune. Baigęs studijas Sankt Peterburge, grįžęs į gimtinę, dirbo dailės mokytoju Panevėžio Juozo Balčikonio gimnazijoje. Juozas Zikaras sukūrė daugiau kaip 120 skulptūrų, medalių, reljefų, 75 grafikos ir tapybos darbus. Nuo 2012 m. Juozas Zikaras – Panevėžio miesto garbės pilietis.

Parengė Vaida Žalienė

Bibliotekos nuotraukos

